

فهرست برخی از رویدادهای برجسته در تاریخ استان بوشهر

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۱	نشانه‌های استقرار بشر، در محوطه باستانی غار «تل سه / سیاه» در ۲۰۰ متری شرق روستای «چاهه» شهرستان جم	عصر پارینه‌سنگی میانی		
۲	وجود کوره‌های سفالگری در شبه جزیره بوشهر	اواخر هزاره ششم و هزاره پنجم قبل از میلاد		
۳	قدیمی‌ترین مدرک کشف‌شده در لیان	حدود سال ۲۵۳۰ ق.م		
۴	احداث کاخ زمستانی کوروش کبیر در «چرخاب» برازجان	حدود ۵۲۹ سال ق.م		
۵	احداث کاخ‌های بردک‌سیاه و سنگ سیاه در دشتستان	هخامنشیان		
۶	نیایشگاه مُند دشتی	دوره اشکانی		

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۷	تأسیس بندر سیراف در عصر شاپور دوم ساسانی (۳۱۰ تا ۳۷۹ م)	شاپور دوم ساسانی		
۸	ضرب سکه در سیراف با خط پهلوی ساسانی	ساسانیان		
۹	ورود اسلام به استان بوشهر با فتح شهرهای شینیز، جَنَابَه و توج به دست عمر خلیفه دوم			۱۸
۱۰	ساخت مسجد جامع سیراف	قرن ۸ یا ۹ میلادی		حدود سال‌های ۱۸۵ - ۱۹۰
۱۱	تولد اولین دریانورد، ناخدا، تاجر و محقق استان، «سلیمان سیرافی»			قرن دوم
۱۲	قدیمی‌ترین اشاره به نام شهر بوشهر	پایان قرن ۱۳		
۱۳	آغاز سلطه استعماری پرتغالی‌ها بر شبه‌جزیره بوشهر، به عنوان اولین قدرت مسیحی غربی و اروپایی	۱۵۱۴		۹۲۰
۱۴	تأسیس «مسجد جمعه»، قدیمی‌ترین مسجد در بندر بوشهر			۱۰۱۷
۱۵	ورود نخستین دستگاه چاپ به بندر ریگ	۱۶۶۵		۱۰۷۵
۱۶	ظهور طایفه «درازی» در منطقه دشتی، یکی از قدیمی‌ترین طوایف ایران	اواخر قرن ۱۷	قرن ۱۱	اوایل قرن ۱۲
۱۷	شروع تاریخ جدید بوشهر با پادشاهی نادرشاه افشار	۱۷۳۶		۱۱۴۸
۱۸	تأسیس شرکت هند شرقی هلند «واک VOC» در بوشهر	۱۷۳۸		۱۱۵۱
۱۹	ورود نخستین کشتی تجاری خصوصی انگلیسی به بوشهر	۱۷۴۱		

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۲۰	احداث کلیسای کارملیت‌ها در بوشهر، به همت اسقف «اوربان Urban»	۱۷۴۴		۱۱۵۷
۲۱	ظهور خاندان تنگستانی «احمدشاه خان تنگستانی»	زندیه		
۲۲	بوشهر؛ بندر اصلی بازرگانی ایران	زندیه		
۲۳	تأسیس کمپانی هند شرقی انگلیس «ایک EIC» در بندر ریگ	۱۷۵۵		۱۱۶۸
۲۴	سنگ بنای حضور نظامی انگلستان در بندر بوشهر	۱۷۶۳	۱۱۴۲	۱۱۷۶
۲۵	ساخت اولین عمارت در بندر بوشهر (عمارت کوتی)	۱۷۶۳	۱۱۴۲	۱۱۷۶
۲۶	استفاده از نفت در دالکی	ماه مه ۱۸۰۰	۱۱۷۹	ذیحجه ۱۲۱۴
۲۷	فتنه خوارج در بحرین و آغاز مهاجرت شیعیان بحرین به بوشهر	قرن ۱۹ میلادی		اوایل قرن ۱۳
۲۸	اقامه اولین نماز جمعه در «مسجد جمعه» بوشهر به امامت آیت‌الله شیخ حسن آل عصفور			۱۲۱۶
۲۹	آغاز جنگ‌های اول ایران و روس، فرصتی برای انگلستان برای تحکیم موقعیت خود در جنوب			۱۲۱۸
۳۰	تأسیس کنسولگری انگلیس، اولین کنسولگری در بوشهر	سپتامبر ۱۸۱۰	۱۱۸۹	۱۲۲۵
۳۱	آشنایی مردم کناره‌های جنوبی ایران با روزنامه	۱۸۲۰		۱۲۳۶
۳۲	افتتاح مدرسه در بوشهر توسط یک ارمنی به نام «آقا باسیان»	۱۸۲۵		۱۲۴۱
۳۳	سرهنگ باقرخان تنگستانی، ارتش کوچکی مرکب از صدها نفر تفنگچی تنگستانی تشکیل داد.	۱۸۳۰		۱۲۴۶

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۳۴	انگلستان (نیروی دریایی هند) خارگ را رسماً به اشغال نظامی درآورد	۱۸۳۸/۶/۱۹	۱۲۱۷/۳/۲۹	۱۲۵۴/۳/۲۶
۳۵	اولین اشغال بوشهر توسط انگلیسی‌ها	اواخر ژوئن ۱۸۳۸	۱۲۱۷	اواخر ربیع الاول ۱۲۵۴
۳۶	اولین شهیدان گمنام بوشهری در مصاف با اشغالگران انگلیسی	۱۸۳۹	۱۲۱۸	۱۲۵۵
۳۷	تسلیم شدن حاکم بوشهر و دومین اشغال بوشهر توسط انگلیسی‌ها	۱۸۵۶/۱۲/۱۱	۱۲۳۵/۹/۲۰	۱۲۷۳/۴/۱۳
۳۸	افتتاح نخستین اداره پست هند و انگلیس در منطقه ریشهر	۱۸۶۲	۱۲۴۱	۱۲۷۹
۳۹	راه‌اندازی خط تلگراف بین تهران و بوشهر و دائر شدن تلگرافخانه ایرانی	۱۸۶۴	۱۲۴۳	رجب ۱۲۸۱
۴۰	شرکت «گری پل» نخستین تجارتخانه اروپایی را در بوشهر دایر کرد.	۱۸۶۷		
۴۱	ساخت «دژ برازجان». نخستین اثر ثبت جهانی در استان بوشهر		۱۲۵۰	۱۲۸۸
۴۲	نخستین حفاری باستان‌شناسی در لیان توسط پژوهشگر آلمانی، دکتر «آندریاس»	۱۸۷۶		۱۲۹۳
۴۳	اعطای نخستین امتیاز استخراج نفت در ایران در حوالی «دالکی»، به تاجر هلندی	۱۸۸۵		
۴۴	خریداری اولین کشتی جنگی ایران به نام «پرسپولیس» و ورود آن به بوشهر	۱۸۸۵		
۴۵	تأسیس گمرکات جنوب، از جمله گمرک بوشهر	۱۸۸۷		۱۳۰۴
۴۶	اعطای «حکمرانی بنادر و جزایر خلیج فارس» به حاکم بوشهر	۱۸۸۸		

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۴۷	آمدن بانکداری مدرن، با تأسیس «بانک شاهی» در بوشهر	۱۸۸۹		۱۳۰۶
۴۸	افتتاح مدرسه احمدیه در بوشهر (اولین مؤسسه آموزشی) به مدیریت شیخ احمد	۱۸۹۰		۱۳۰۷
۴۹	امتیاز نشر اسکناس توسط بانک شاهنشاهی شعبه بوشهر			۱۳۰۸
۵۰	نمایش اولین تصویر متحرک در بوشهر	۱۸۹۱	۱۲۷۰	
۵۱	تأسیس اولین عکاسخانه در بوشهر توسط میرزا حسن چهره‌نگار کازرونی			۱۳۱۲
۵۲	ورود نخستین دستگاه گرامافون «حبس صوت» به بوشهر	۱۸۹۸		
۵۳	افتتاح مدرسه «سعادت مظفری» (مادر مدارس جنوب ایران)	۱۹۰۰/۳/۹	۱۲۷۸/۱۲/۱۸	۱۳۱۷/۱۱/۷
۵۴	تأسیس نخستین چاپخانه در بوشهر به نام «مظفری»، به همت «میرزا عبدالحمیدخان متین‌السلطنه ثقفی»	۱۹۰۰		
۵۵	چاپ اولین روزنامه مصور و فکاهی ایران به نام «طلوع» در بوشهر	۱۹۰۰		۱۳۱۸
۵۶	انتشار دومین روزنامه بوشهر به نام «روزنامه مظفری»	۱۹۰۲/۱/۲۷	۱۲۸۰/۱۱/۷	۱۳۱۹/۱۰/۱۷
۵۷	سرایت جنبش مشروطیت به بوشهر			۱۳۱۹
۵۸	وجود یک خط تلفن بین کنسولگری بریتانیا و سبزآباد	از ماه مه ۱۹۰۵	۱۲۸۴	۱۳۲۳
۵۹	افتتاح اولین دوره مجلس شورای ملی	۱۹۰۶/۱۰/۷	۱۲۸۵/۷/۱۴	۱۳۲۴/۸/۱۸
۶۰	بوشهر، دروازه ورود فوتبال به ایران	۱۹۰۸	۱۲۸۷	

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۶۱	برای نخستین بار در خاورمیانه، نفت در شهر مسجد سلیمان ایران کشف شد.	۱۹۰۸/۵/۲۶	۱۲۸۷/۳/۵	۱۳۲۶/۴/۲۴
۶۲	تصرف بوشهر توسط مشروطه‌خواهان، به رهبری سیدمرتضی اهرمی	۱۹۰۹/۳/۲۳	۱۲۸۸/۱/۳	۱۳۲۷/۳/۱
۶۳	سومین اشغال بوشهر توسط انگلیس	۱۹۰۹/۴/۱۰	۱۲۸۸/۱/۲۱	۱۳۲۷/۳/۱۹
۶۴	نصب ۳۶ خط تلفن در بوشهر و ۶ خط برای خارج از شهر	نیمه دوم سال ۱۹۱۳	۱۲۹۲	۱۳۳۱
۶۵	آغاز جنگ جهانی اول تبدیل شدن ایران به میدان کارزار روسیه، عثمانی و بریتانیا	۱۹۱۴/۷/۲۸	۱۲۹۳/۵/۵	۱۳۳۲/۹/۵
۶۶	تشکیل کانون‌های مقاومت در دلوار، چاهکوتاه، اهرم، برازجان و دشتی علیه بریتانیا	۱۹۱۵		
۶۷	چهارمین اشغال بوشهر توسط انگلیس	۱۹۱۵/۸/۸	۱۲۹۴/۵/۱۶	۱۳۳۳/۹/۲۷
۶۸	شکست انگلیسی‌ها در نبرد دلوار، معروف به «فتح عظیم اسلام»	۱۹۱۵/۸/۱۶	۱۲۹۴/۵/۲۴	۱۳۳۳/۱۰/۵
۶۹	شهادت رئیس‌علی دلواری	۱۹۱۵/۹/۳	۱۲۹۴/۶/۱۱	۱۳۳۳/۱۰/۲۳
۷۰	انتقام خون رئیس‌علی در جنگ «کوه گزی»	۱۹۱۵/۹/۹	۱۲۹۴/۶/۱۷	۱۳۳۳/۱۰/۲۹
۷۱	کودتا در شیراز و اسارت انگلیسی‌ها. اسراء روانه بوشهر شدند.	۱۹۱۵/۱۱/۱۰	۱۲۹۴/۸/۱۸	۱۳۳۴/۱/۲
۷۲	تشکیل پلیس جنوب ایران با عنوان «تفنگداران جنوب ایران»	۱۹۱۶/۱/۲۰	۱۲۹۴/۱۰/۲۹	۱۳۳۴/۳/۱۴
۷۳	انتشار نخستین نشریه در دشتستان توسط ویلهلم واسموس	۱۹۱۶		اواسط ۱۳۳۴
۷۴	مبادله نهایی اسرای انگلیسی با مجاهدین	۱۹۱۶/۸/۲۰	۱۲۹۵/۵/۲۹	۱۳۳۴/۱۰/۲۰

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۷۵	اولین هواپیماهایی که وارد بوشهر شدند	۱۹۱۷		
۷۶	آغاز تلاش‌های جنبش چپ مارکسیستی در بوشهر، پس از انقلاب روسیه	اواخر جنگ جهانی اول		
۷۷	بوشهر دارای برق شد و اولین مولد برق آن به کار افتاد.		۱۲۹۷	
۷۸	احداث خط آهن بوشهر - برازجان، توسط دولت بریتانیا	۱۹۱۸/۹/۱۵	۱۲۹۷/۶/۲۳	۱۳۳۶/۱۲/۹
۷۹	آغاز جنگ «سریس چغادک» بین مجاهدین و ارتش مکانیزه انگلیس	۱۹۱۸/۹/۲۹	۱۲۹۷/۷/۶	۱۳۳۶/۱۲/۲۳
۸۰	تصرف برازجان توسط انگلیسی‌ها	۱۹۱۸/۱۰/۲۳	۱۲۹۷/۷/۳۰	۱۳۳۷/۱/۱۷
۸۱	وقوع جنگ بین غضنفرالسلطنه برازجانی و نیروهای انگلیسی (جنگ لَرده)	۱۹۱۸/۱۱/۱	۱۲۹۷/۸/۹	۱۳۳۷/۱/۲۶
۸۲	برای نخستین بار، انگلیسی‌ها در جنگ با مجاهدین از هواپیما استفاده کردند.	نوامبر ۱۹۱۸	آبان ۱۲۹۷	محرم ۱۳۳۷
۸۳	پایان جنگ جهانی اول. جنگ در جنوب ایران همچنان ادامه داشت.	۱۹۱۸/۱۱/۱۱	۱۲۹۷/۸/۱۹	۱۳۳۷/۲/۶
۸۴	سقوط اولین هواپیمای انگلیسی در روستای «خون» دشتستان.	۱۹۱۹/۳/۶	۱۲۹۷/۱۲/۱۴	۱۳۳۷/۶/۳
۸۵	نصب ماشین‌های سوداسازی در بوشهر، شیراز و کازرون توسط نیروی ضربتی بریتانیا	۱۹۱۹		
۸۶	شروع به کار اولین سینمای بوشهر به همت «حاج یحیی فیروزی شیرازی»	۱۹۲۰	۱۲۹۸	
۸۷	تشکیل اولین تیم فوتبال در محله امامزاده بوشهر، به نام «نادری»		۱۳۰۱	

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۸۸	تخصیص ۲۵ هزار تومان اعتبار برای ساخت فرودگاه در بوشهر، شیراز، آباده، اصفهان، قم و تهران	۱۹۲۴/۲/۲۷	۱۳۰۲/۱۲/۷	۱۳۴۲/۷/۲۱
۸۹	پرواز هواپیمای مسافربری یونکرس از تهران به بوشهر	۱۹۲۵/۲/۲۵	۱۳۰۳/۱۲/۶	۱۳۴۳/۸/۱
۹۰	تأسیس نخستین دبستان دخترانه در بوشهر، به نام دبستان «معینی»	۱۹۲۵/۳/۱۶	۱۳۰۳/۱۲/۲۵	۱۳۴۳/۸/۲۰
۹۱	آغاز عملیات خلع سلاح عشایر و خوانین	۱۹۲۷	۱۳۰۵	۱۳۴۵
۹۲	تغییر کانون اقتصادی - تجاری از بندر بوشهر به حوزه خوزستان و عقب ماندن بوشهر از رقبا	۱۹۳۱/۱/۲۶	۱۳۰۹/۱۱/۶	۱۳۴۹/۹/۶
۹۳	افتتاح اولین دبیرستان دخترانه بوشهر به نام دبیرستان «شاهدخت»		۱۳۱۵	
۹۴	آشنایی دختران بوشهری با موسیقی نوین و تشکیل ارکستر دبیرستان دخترانه شاهدخت		۱۳۱۷	
۹۵	تأسیس باشگاه ورزشی «نیرومند» در بوشهر، توسط احمد پورصباغ		۱۳۱۸	
۹۶	آغاز جنگ جهانی دوم و بی‌توجهی مردم بوشهر به آن	۱۹۳۹/۹/۱	۱۳۱۸/۶/۹	۱۳۵۸/۷/۱۶
۹۷	مونتاز کامیون در بندر بوشهر		۱۳۱۸	
۹۸	بیانیه ۱۴ نفر از رهبران طوایف جنوب برای گرفتن امتیازات بیشتر از دولت	۱۹۴۶/۶/۲۲	۱۳۲۵/۴/۱	۱۳۶۵/۷/۲۲
۹۹	انتقال کنسولگری انگلیس به بحرین و بسته‌شدن آخرین نمایندگی خارجی در بوشهر	ماه اوت ۱۹۴۶	۱۳۲۵	۱۳۶۵
۱۰۰	اجرای بازی‌های نمایشی (تئاتر) در خانه خانواده فروتن در محله کوتی بوشهر	۱۹۵۰		

ردیف	رویداد	تاریخ		
		میلادی	خورشیدی	قمری
۱۰۱	تأسیس اولین کودکانستان در بوشهر		۱۳۳۶	
۱۰۲	انتشار اولین مجله در بوشهر	۱۹۵۸	مهرماه ۱۳۳۷	۱۳۷۸
۱۰۳	انتخاب جزیره خارک برای صادرات نفت		۱۳۳۷	
۱۰۴	کشف میدان گازی پارس جنوبی	۱۹۶۵		
۱۰۵	ساخت پایگاه هوایی بوشهر		۱۳۴۷	
۱۰۶	ایجاد استان بوشهر. «فرمانداری کل بوشهر» به «استانداری» تبدیل شد.	۱۹۷۳/۱۰/۱۷	۱۳۵۲/۷/۲۵	۱۳۹۳/۹/۱۹
۱۰۷	ورود قطعات نیروگاه اتمی بوشهر توسط کشتی‌های آلمانی		۱۳۵۳	